

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP.WPL.140.36.2018.ML

Warszawa, 29 maja 2018 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów stanowisko wobec poselskiego projektu ustawy

- o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (druk nr 2359).

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z poważaniem

(-) Mateusz Morawiecki

Stanowisko Rządu

wobec poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (druk nr 2359)

1. Proponowane rozwiązania

Celem poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa jest zmiana sposobu wypłacania wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby przypadającej w czasie ciąży.

Projekt przewiduje, że za czas niezdolności pracownika do pracy wskutek choroby przypadającej w czasie ciąży – w okresie pierwszych 33 dni tej niezdolności, wypłacany byłby zasiłek chorobowy, a nie jak do tej pory 100% wynagrodzenia za pracę przez pracodawcę.

Pracownica zachowa zatem 100% wysokości swojego wynagrodzenia, ale nie będzie go otrzymywać w ramach wynagrodzenia za pracę, a w ramach zasiłku chorobowego od pierwszego dnia okresu niezdolności do pracy wskutek choroby przypadającej w czasie ciąży.

Ponadto projektodawcy proponują zmianę ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa polegającą na przyznaniu prawa do zasiłku chorobowego w przypadku choroby występującej w trakcie trwania ciąży już od pierwszego dnia objęcia ubezpieczeniem chorobowym.

Zdaniem autorów projektowana regulacja będzie korzystna dla pracodawców, którzy nie będą zobowiązani do wypłacania wynagrodzenia chorobowego w wysokości 100% wynagrodzenia w okresie pierwszych 33 dni niezdolności do pracy, gdyż koszt świadczenia chorobowego przejmie Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, który od pierwszego dnia choroby w czasie ciąży będzie wypłacać pracownicy zasiłek chorobowy.

Zdaniem projektodawców rozwiązania zaproponowane w projekcie przyniosą długoterminowo pozytywne skutki dla budżetu państwa, mimo że krótkoterminowo, Fundusz Ubezpieczeń Społecznych zostanie obciążony kosztami wypłaty zasiłków chorobowych dla pracownic w ciąży przez dodatkowy okres 33 dni.

Projektowana ustawa miałaby wejść w życie po upływie 30 dni od ogłoszenia.

2. Obowiązujący stan prawny i ocena projektu

Co do zasady pracownik za czas niezdolności do pracy trwającej łącznie do 33 dni w ciągu roku kalendarzowego (a jeżeli ukończył 50 rok życia – łącznie do 14 dni), zachowuje prawo do 80% wynagrodzenia na podstawie art. 92 Kodeksu pracy, wypłacanego przez pracodawcę z jego środków. Jeżeli niezdolność do pracy spowodowana jest chorobą w czasie ciąży pracownik zachowuje prawo do 100% wynagrodzenia.

Zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Jeżeli niezdolność do pracy przypada w okresie ciąży – zasiłek chorobowy przysługuje za okres trwania niezdolności do pracy nie dłużej niż przez 270 dni. Jeżeli niezdolność do pracy przypada w okresie ciąży, miesięczny zasiłek chorobowy wynosi 100% podstawy wymiaru zasiłku.

Zasiłek chorobowy finansowany ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) przysługuje odpowiednio od 34. lub od 15. dnia niezdolności do pracy w roku kalendarzowym.

Zaproponowana w poselskim projekcie ustawy zmiana polega na przyznaniu pracownicy w ciąży, za czas niezdolności do pracy wskutek choroby, 100% zasiłku chorobowego płatnego z FUS od pierwszego dnia niezdolności do pracy i bez okresu wyczekiwania.

Podkreślenia wymaga, że problem wysokości wypłacanych świadczeń i ich relacji do okresu opłacania składek i ich wysokości był na przestrzeni ostatnich lat przedmiotem interwencji ustawodawcy. Niezbędne stało się zracjonalizowanie zasad przyznawania zasiłków, w szczególności przysługujących osobom podlegającym ubezpieczeniu chorobowemu przez krótki okres przed nabyciem prawa do zasiłku.

W związku z powyższym wskazać należy na zagrożenia dla systemu wypłaty świadczeń z ubezpieczenia chorobowego w przypadku przyjęcia zaproponowanych w poselskim projekcie ustawy rozwiązań. W obowiązującym stanie prawnym okres wyczekiwania na przyznanie prawa do świadczeń jest swoistym buforem uniemożliwiającym próby ich wyłudzenia bez odprowadzania jakichkolwiek składek. Poselski projekt przewiduje, że pracownicy w ciąży od pierwszego dnia podjęcia pracy przysługiwałby zasiłek chorobowy płatny w całości przez FUS. Nie można wykluczyć w związku z tym sytuacji, w której takie osoby byłyby zatrudniane na umowę o pracę z bardzo wysoką podstawą wymiaru składek by następnie skorzystać od razu ze świadczenia z ubezpieczenia chorobowego, bez angażowania środków pracodawcy.

Nie bez znaczenia dla oceny projektu są skutki finansowe zaproponowanych rozwiązań. W wyniku zmian przepisów zawartych w poselskim projekcie ustawy szacunkowe zwiększenie wydatków FUS w warunkach 2017 r. na zasiłki chorobowe kobiet w ciąży wyniosłyby 0,8 mld zł.

Ideą systemu emerytalnego jest zapewnienie ochrony ubezpieczeniowej w postaci świadczeń pieniężnych z FUS z tytułu niezdolności do pracy z powodu wieku, niepełnosprawności, choroby lub macierzyństwa oraz renty rodzinnej w przypadku śmierci współmałżonka lub rodzica, w zamian za opłacaną składkę ubezpieczeniową w trakcie aktywności zawodowej. Planowane zmiany w zakresie prawa do wypłaty zasiłku chorobowego od pierwszego dnia ubezpieczenia, zawarte w propozycji przedstawionej w przedmiotowym projekcie poselskim, budzą wątpliwości co do ich zasadności.

* * *

Mając na uwadze powyższe, Rada Ministrów negatywnie opiniuje przedstawiony poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (druk nr 2359).